



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 9. De effectibus Baptismi,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

suam voluntatem accipitur ex alieno facto licito, à quo alter non tenebatur abstinere ad vitandam iniuriam inferendam baptizato, cui melius est, sic finire vitam mortalem, quam ab æterna excidere.

Quartum documentum est: Si in eodem casu imminet baptizandi mortis periculum, non ideo ipsum excusari ab obligatione baptizandi, quando eam impleri, vel fidei defensio exigit; ut si in illius odium vis illa inferatur: vel honor Christianæ religionis ipsi ipsam requirit: ut cum fidelis nequit metu mortis collationem ipsam baptismi omittere sine magno scandalo, & nomina religionis, vel denique vrget obligatio præcepti charitatis, qua proximo de æterna salute periclitanti, teneor vitam meam temporalem postponere.

59. Quintum documentum est: Quando non versatur quis in mortis articulo, & exterius inferitur vis ad impediendum ipsius baptismum, hic sine peccato differri potest (nisi inde capiat fides, detrimentum, aut Christianæ religioni creetur infamia) donec vel maior instet necessitas, vel melior se offerat baptismi opportunitas. Ratio est: quia illa non est omnisio absoluta, sed solum dilatio, cuius satis rationabilis tunc occurrit causa. Si quis querat: An præter diuinum, sit etiam Ecclesiasticum præceptum de susceptione baptismi. Respondeo negatiue, quia Ecclesia non habet iurisdictionem in illos, qui non sunt in eam per baptismum ingressi. Ergo non potest illos præcepto adstringere. Patet consequentia quia istud est actus iurisdictionis, Antecedens confirmatur per illud, quod (congruenter dicitur Apostoli in priori ad Corinth. cap. 5. Quid mihi deus qui foris sunt iudicare) Concil. Trid. habet sess. 14. cap. 2. his verbis. Constat certe baptismi ministrum iudicem esse non oportere, cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per baptismum ianuam fuerit ingressus. Concedendum tamen est Ecclesiam posse parètes Christianos suæ iurisdictioni subiectos adstringere, ad recentem natos filios offerendos ad baptismum, & ministris baptismi super eo aliquid iniungere, perinde ac præscribit ritus baptizandi.

CAPUT IX.

De effectibus Sacramenti Baptismi.

SUMMARIUM.

- 60 Primus effectus baptismi conferre animæ gratiam iustificantem, & uacans ea non conseratur, aut conseratur aqualiter omnibus.
- 61 Secundus effectus, remissio omnium peccatorum.
- 62 Tertius, remissio omnium pœnarum pro peccatis diuinitus constitutarum.
- 63 Pœna communes nature humane in hac vita manent, auferende in futura.
- 64 Effectus baptismi ianuam regni celestis aperienti, & baptismum subiciendi Ecclesiæ, sive iurisdictioni, ac quidam alij.

De his effectibus latius D. Thomas 3. par. quest. 69. ac interpretes ipsius: & aduersus hereticos Bellar. to. 2. in lib. De baptismo, cap. 12. & alij sequentibus. Sed quoniam eorum consideratio remotior est à ratione iudicandi de peccatis nobis proposita, contenti erimus paucis eisdem attingere.

60. Primus est igitur, animæ conferre gratiam iustificantem cum comitantibus eam (ex communi Theologorum sententia) virtutibus Theologicis, scilicet, spe, & charitate: ac septem quæ commemorantur Isaiæ. Spiritus sancti donis: sapientia, inquam, intellectus, consilium, fortitudinis, sententia, pietatis, ac timoris Domini: atque secundum D. Thomæ doctrinam par. 2. quest. 63. art. 3. virtutibus moralibus infusus. Patet hic effectus per illud D. Pauli ad Titum 3. Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis, & renouationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abunde, &c.] Et per definitionem Ecclesiæ in Concil. Viennensi, quæ refertur in Clemen. vnica, De summa Trinit. §. Verum. Locum autem habet tam in paruulis, quam in adultis, quia illi, sicut & hi sunt in baptismo membra Christi, ideoque ab ipso recipiunt influxum gratiæ & virtutis, tanquam à suo capite. Vnde in Concil. Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali nu. quinto,

generaliter & sine distinctione definitur, Baptizatis gratiam conferri, per quam, & veterem hominem extant, & nouum induant. De quibus plenius Suarez disputat 2. 6. s. 2.

Si queras, an per baptismum omnibus ipsi suscipientibus deur æqualis gratia. Respondetur cum Francisco à Victoria De sacram. nu. 22. iuxta D. Thomam. 3. par. quest. 69. art. 8. dari quidem æqualem ex vi sacramenti, sed in adultis ratione dispositionis esse inæqualem. De qua re videri potest Suarez disputat 28. sect. 3. Videri potest etiam Gregor. à Valen. disputat. 4. quest. 4. puncto 1. sub initium, pro refutatione Scoti, & Gabrielis: qui contra D. Thomam asserunt paruulis ob deuotionem offerentium, vel ministris aut ratione prædestinationis diuinæ, dari in baptismo inæqualem gratiam. In quibus scholastici instituti est, non huius nostri immorari.

Secundus baptismi effectus est, remissio omnium peccatorum hoc est originalis, & actualium omnium. Hinc D. Thom. in eadem quest. 69. art. 1. probat per illud Ezechielis 36. Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus iniquitatibus vestris. Quem locum Patres de baptismo intellexisse, ostendit in comment. Suarez. Probatur quoque potest: quia ex D. Paulo ad Rom. 6. Per baptismum morimur peccato, & uiuimus Deo. Ad quod requiritur ut in nobis, suscepto baptismo, nullum vigeat, maneatve peccatum. Et ex cap. 5. ad Ephes. Christus mundat Ecclesiam suam in lauacro aquæ: quod cum sine dubitatione faciat perfecte, nullam reliquit in baptizato vllius peccati maculam. Quæ doctrina habetur etiam ex cap. A. paruulo, & ex cap. Regenerante, De consecr. dist. 4. & ex cap. Maiores, De baptismo, & ex definitione Concilij Floren. in instruct. Armenorum, & ex Concil. Triden. in cit. nu. 5. & in sess. 14. cap. 1. De sacram. penitentia, ac demum ex Patribus, quos commemorat Greg. à Valen. in citato puncto 1. Idem ex Sacra scriptura plenius confirmatur, qui vult videre poterit apud Bellar. in cap. 13. antecit. atque libri: & à autoritate Patrum quæ rationibus apud Suarezium disputat. 2. 6. sect. 1. dist. 2. & 3.

Tertius effectus est, personæ quæ baptizatur liberatio ab omni pœna propter peccatum, diuinitus constituta. De hoc D. Tho. in citata quest. 69. art. 2. cuius sententiam omnes doctores admittere notat à Victoria, De sacramentis nu. 20. & aperte confirmant verba D. Augustini relata in cap. Per baptismum, De consecr. dist. 4. & apertius definitio Concilij Floren. in citata instructione Armenorum. Accedit quoque ratio, quam ibidem habet à Victoria: tum quod post baptismum penitentia non imponatur baptizato: nec ante eundem ab illo exigatur exterior peccatorum suorum confessio. De quo utroque D. Thom. in preced. quest. 68. art. 5. & 6. at tam illa imponi, quam hæc exigi alioqui deberet, sicut fit in sacramento penitentia. Tum quia ex cap. 6. epistol. ad Rom. Quicunque baptizati sumus in Christo, in morte ipsius baptizati sumus: vnde nobis per baptismum (quo effundimur membra illius corporis, cuius ipse caput est) tanquam ei commortui, satisfactio mortis ipsius nobis baptizatis comunicatur ad remediū, ac si ipsi passi, & mortui essemus, quemadmodum habet D. Thom. in prius cit. art. 2. Iam vero Christus sua morte satisfecit sufficientissime pro omnibus nostris, totiusque mundi peccatis, ex prima Ioan. Cap. 2. initio: ita ut dicere post baptismum pœnas peccatorum superesse, pro quibus debeat baptizatus satisfacere, sit Christo mortem passio facere iniuriā, limitatione quadā meritorum ipsius quæ sunt infinita.

Cæterum pœnæ huius vitæ, quæ non sunt tam persona, quæ baptizatur, quasi propria, quam communes humane nature: ut morbi, mors, fomes concupiscentia, fames, sitis & alia, quæ à Theologis dicuntur pœnalitates, ac tolluntur quidem in vita futura, sed manent in præsentem, prout à D. Thom. in eadem quest. 69. art. 3. notatum est. Et probatur quoad priorem partem, per illud Apoc. 21. Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors vitæ non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quæ prima abierunt.] Quoad partem vero posteriorem, satis notum est experientia, & rationi consentaneum esse ostenditur: primo ex eo quod homo per baptismum fiat Christi membrum, ideoque conueniens fuerit, ut quantumvis per baptismum recipiat gratiam in anima, passibilis tamen esset, sicut Christus, quoad corpus, quo eidem compatitur,

retur; vt glorificaretur: iuxta Apostolum ad Romanos 8. versu 17.

Iraque ad meritum, & exercitium hominis Christiani, relicta sunt in eo post baptismum eiusmodi penalitates: sicut iudicium tertio post introductos Israelitas in terram promissionis, reliquit in ea Dominus gentes; vt in illis erudiret Israelcm. Ne autem praualeant, & peccatum regnet in nostro mortali corpore, vt obediarius concupiscentijs eius (quod prohibet Apostolus in praeced. c. 6.) faciat baptismi gratia, animam corroborans & ad resistendum adiuuans, iuxta illud, quod in Concilio Mileuit. cap. 3. definitur, talem gratiam non solum valere ad remissionem peccatorum quae commissa sunt: sed etiam ad adiutorium, vt non committantur. Refertur De consecr. dist. 4. cap. antepenult.

Quartus effectus, ex antedictis consequens, est apertio ianuae regni caelestis: nam vt argumentatur in sequenti art. 7. D. Thom. baptismum aperire ianuas regni caelestis, nihil est aliud, quam remouere impedimenta introcundi in illud. Ea autem sunt culpa, & eidem diuinitus constituta poena (quae etsi de se non impediatur omnino, remouatur tamen eundem ingressum) & iuxta antedicta, per baptismum, vtraque perfecte tollitur.

Quintus est, subijcere baptismum Ecclesiasticae iurisdictioni. Nam ex eo quod per baptismum fit quis Ecclesiae membrum, consequenter subordinatur ac subijcitur auctoritati eius qui tanquam caput praest Ecclesiae. Cuiusmodi effectum provenire quoque ex baptismo infantium: ita ut postquam adoleuerint, Ecclesia possit eos poenis coercere cum fuerit opus, contra Erasimum tractans videri potest Greg. a Valen. in fine cit. puncti primi. Sufficit enim instituto nostro id constare ex definitione Concilij Trid. sess. 7. De baptismo, can. vltimo.

Sextus effectus est, tollere irregularitatem ante baptismum ipsam contractam ex peccato quocunque, vel ex eo quod est ex peccato consequens, vt infamia. De qua re agitur in sequenti lib. 3. tractatu secundo. Neque in ea necesse est immorari: cum vix iam alij in nostro orbe baptizentur, quam infantes talis irregularitatis incapaces.

Septimus effectus est character: de quo nihil occurrit addendum ad ea quae dicta sunt in praeced. libro cap. 6. Praeter hos sunt alij effectus falsi, quos haeretici tribuunt baptismi, refutati a Bellarmino in lib. De baptis. cap. 14. & aliquot frequentibus.

11. ad 4. expressit, & attigimus loco citato. Nam si corpus monstrum sit, seruanda est haec regula ex Angelo in verbis Baptismus 5. §. 5. & Sylu. eodem verbo 3. quest. 10. & Toletus in summa lib. 2. cap. 21. vt si constet habere tantum vnam animam rationalem (quia scilicet habet tantum vnum caput, & vnum peccus, licet alia membra multiplicentur: prout expressit Sotus in 4. dist. 3. quest. vnica art. 19. col. 11.) & ideo esse tantum vnum hominem: vnicus baptismus conferatur. Sin contra constet duas animas habere (quia scilicet habet duo capita, & peccatorum diuisionem) ideoque esse duos homines, duplici actu baptizetur: vel si necessitas urgeat, vno sub illa forma, Ego vos baptizo. Quod si dubium sit, an habeat duas rationales animas (quia scilicet sub vno capite, sunt duo peccus, vel sub duobus capitibus vnum peccus) duplex baptismus est conferendus, inquit Toletus; vnus absolute, ei qui perfectius caput, aut peccus habere apparebit, & alter sub conditione.

Dispositio ex parte intellectus & consensus parentum.

SECTIO PRIOR.

Secunda dispositio, quod animam ex parte intellectus, est recta fides: eo modo quo expressit Greg. a Valen. disp. 4. quest. 3. pun. 3. assert. 3. iniquens. Etsi in adultis ad baptismi veritatem non requiratur recta fides, dummodo illi intentionem habeant recipendi id quod Ecclesia administrat; ea tamen requiritur, vt principalem baptismi effectum, nempe gratiam, ipsi consequantur. In paruulis autem sufficit habitualis fides, quam suscipiunt cum sacramento: neque ad veritatem, neque ad effectum baptismi, requiritur ipsorum proprius fidei assensus: sed eis ad vtrumque sufficit recta Ecclesiae fides: sicut & eisdem sufficit praua Adami voluntas ad contrahendum peccatum originale. Cuius doctrinae, quam idem Author ibi bene confirmat, haec fundamenta D. Thom. habet 3. parte quest. 68. art. 8. & 9.

Primum est, quod sacramentum non perficiatur per iustitiam conferentis aut recipientis baptismum: sed per virtutem Dei. Vnde fit vt baptizati ab haereticis cum materia & forma, intentioneque debita, non rebaptizentur redeuntes ad Ecclesiam Catholicam, ex cap. Si qui apud illos, & cap. Quamuis, De consecr. dist. 4. Tale enim baptismum fuit verum, prout Concil. Trid. definit sess. 7. De baptismo, can. 4.

Alterum est, quod iustificatio peccatoris non contingat sine fide, Apostolo docente ad Romanos 3. Iustitia Dei per fidem Iesu Christi; & ad Hebr. 11. Impossibile est sine fide placere Deo. Id quod habetur etiam ex definitione Concilij Triden. sess. 6. cap. 6. & 7. hincque sequitur quod haereticus, vt pote infidelis, non sumat baptismum ad salutem, sed ad perniciem, prout dicitur in citato cap. Quamuis.

Tertium est, quod regeneratio spiritalis: quae fit per baptismum, sit quodam modo similis natiuitati carnali, in hoc: quod sicut pueri in maternis uteris constituti, non per se ipsos nutrimentum accipiunt, sed ex nutrimento matris sustentantur: ita etiam pueri nondum habentes vsum rationis: quasi in utero matris Ecclesiae constituti, non per se ipsos, sed per actum eiusdem Ecclesiae, salutem accipiunt. Ita docens D. Thom. in citato art. 9. ad 1. addit ex D. Augustino id quod inde sequitur, matrem, Ecclesiam os maternum (a profitendam scilicet Christi fidem) paruulis praebere, vt sacris mysterijs imbuantur: quia nondum possunt credere ad iustitiam, nec ore proprio confiteri ad salutem. Et, vt ipse subiungit; quod dicitur de fide, idem potest pari ratione dici de dispositionibus ex parte voluntatis: nempe de poenitentia & intentione, qua mundo & Diabolo abrenunciantes, eligant Christi seruitio mancipari. Id quod vt à nostro instituto remotius, relinquemus Theologis scholasticis. Qui volet videat Bellarm. in memorato libro de baptismo, cap. 8. & nonnullis sequentibus. Quae etiam de causa sufficet paucis perstringere, quod Suarez latius tractat disp. 25. vtrum consensus parentum sit necessarius ad baptismum paruulorum, hinc inuicis illis baptizari possint.

NAL
SIS
P

CAPVT VLTIMVM.

De dispositionibus quas praedictorum effectuum productio requirit, in suscipientibus Baptismum.

S V M M A R I V M.

- 65 Dispositio quoad corpus: & quid agendum quando ipsum est monstrum.
- 66 Dispositio quoad intellectum: recta fides.
- 67 Quo modo interueniat ista dispositio in baptismo paruulorum.
- 68 Aliquot propositiones pro explicatione difficultatis, an ad baptismum paruulorum requiratur consensus parentum.
- 69 Dispositio ad baptismum ex parte voluntatis, quae est poenitentia.
- 70 Qualis debeat esse talis poenitentia.
- 71 Intentio requisita ad baptismum, quam extortam esse meru nihil obstat.
- 72 Sufficit vniuersalem esse.
- 73 Breuis responsio ad difficultatem de effectu baptismi impedito: vtrum obtineatur recedente fictione.
- 74 Ad tollendam eiusmodi fictionem attritio non sufficit, sine sacramento poenitentiae.

PRIMA dispositio est quoad corpus: vt quantum sufficit ad baptismum, iuxta tradita in posteriore parte capituli tertij praecedentis, ipsum ablui possit. Quod quia nequit commode fieri ante egressum ex utero: expectandus est talis egressus, nisi mors imminet, vt D. Thom. 3. par. quest. 68. art.